Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok 9. Warszawa, 4 lipca 1931 roku. № 27

PRZEMYSŁ PIWOWARSKI

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁU PIWOWARSKIEGO I SŁODOWNICZEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

REDAKCJA I ADMINISTRACJA — Warszawa, Wiejska 17. — Telefon 605-96. Otwarta od 1 do 3 po poł.

Wartość odżywcza piwa.

(Odczyt wygłoszony przez P. R. Funke, Prezesa Związku Browarów w Niemczech, na XII Kongresie Międzynarodowej Ligi Przeciwników Prohibicji).

(Dokończenie).

Rola ekstraktu.

Zawartość ekstraktu w lekkich piwach tak górnej jak i dolnej fermentacji waha się od 3 do 4%, w piwach zaś leżakowch od 4½ do 7%. Średnia zawartość w piwach leżakowych wynosi zatem około 5½%. Piwa ciężkie (Bock, Salwator, Porter, Ale i t. p.) zawierają od 4 do 10% ekstraktu. Siedemdziesiąt pięć do osiemdziesięciu procent ogólnej ilości ekstraktu przypada na węglowodany, w pierwszym rzędzie na dekstryny. Węglowodanów ulegających fermentacji, jak cukier słodowy, znajdujemy w piwie znikome ilości. Oprócz węglowodanów ekstrakt piwny zawiera ciała zawierające azot, kwasy i ciała mineralne. Ciała zawierające azot są to ciała białkowe jęczmienia jak białko, globulina, hordeina i glutelina, które w obecności dodatkowych, pochodzących z innych pokarmów, w drodze syntetycznej mogą wytworzyć w organizmie ludzkim ciała białkowe kompletne. Produkty białkowate wydzielone w czasie wyprawiania słodu i przez enzymatyczne działanie przy przyrządzaniu brzeczki częściowo są zużytkowane przez komórki drożdżowe podczas fermentacji i służą do powstawania ciał białkowych wewnątrz komórki, dzięki czemu drożdże piwne stanowią pokarm i paszę wysokiej wartości.

Niemieckie piwa leżakowe dwunastoprocentowe zawierają średnio 0,5 — 0,6% białka. Z pośród kwasów, zawartych w ekstrakcie niektórych gatunków piwa, specjalne znaczenie ma kwas mlekowy. W piwach górnej fermentacji, jak np. berlińskie piwo białe, wpływa on decydująco na zapach. Naogół w niektórych specjalnych piwach górnej fermentacji zawartość tego kwasu dochodzi do 0,5%, zaś w piwach dolnej fermentacji znajdujemy zaledwie ślady. Kwasy stałe występują przeważnie w związku z ciałami mineralnemi, jak np. kwas fosforowy, w postaci kwaśnego fosforanu potasu i kwaśnego fosforanu magnezu i t. p. Związki te należą do rzędu substancji organicznych i mają ogromne znaczenie w odżywianiu organizmu ludzkiego.

Skład ciał mineralnych, zawartych w piwie, podlega dużym wahaniom i jest zależny tak od składników słodu, jak i wody browarnej. „Ilustriertes Brauerei — Lexikon" podaje następujący przeciętny skład chemiczny popiołu piwnego:

Potas 34,0%, sód 8,5%, wapń 3,0%, magnez 6,5%, kwas fosforowy 32,0%, kwas siarkowy 3,0%, chlor 3,0%, kwas węglowy 10%.

Ogólna zawartość składników mineralnych w piwie, pochodzących z brzeczki, jest przeciętnie większa, niż w mące. Demineralizacja naszych pokarmów, na którą się mamy prawo uskarżać, a którą stwierdzamy naprzykład przy gotowaniu jarzyn, nie ma miejsca gdy chodzi o piwo. Jest to fakt, którego niepodobna pominąć w ocenie odżywczej wartości piwa.

Podług doświadczeń prof. dr. Wilh. Völtz'a organizm ludzki zużytkowuje około 95% ogólnej ilości piwnego ekstraktu. W przeciwieństwie do w 97-miu procentach zużytkowanego alkoholu, ekstrakt piwny stanowi dla ludzkiego organizmu pożywkę rezerwową, która bierze udział w tworzeniu się komórki.

Ogólne zużytkowanie pożywnych składników piwa.

We wspomnianej powyżej pracy prof. Völtz'a zużytkowanie piwa, jako pożywki, dzięki dodatniemu wpływowi alkoholu, dochodzi do 91%. Piwo zatem pod względem przyswajalności jego składników odżywczych stoi na jednym poziomie z chlebem. Mając na względzie, że piwo leżakowe przyrządzone z brzeczki 12%, daje około 450 kalorji (litr), a przeciętna dzienna potrzeba dorosłej jednostki oblicza się na 3,000 kalorji, dochodzimy do wniosku, że piwo jako napój codzienny, w postaci pokarmu zdrowego i smacznego, pokrywa nieco więcej niż $^1/_7$ całego zapotrzebowania.

Używkowe wartości piwa.

Jak już na początku niniejszego odczytu wspomniano, piwo jest nietylko dostawcą pożywienia, ale również oddziaływuje korzystnie na funkcjonowanie organów i spożywanie go sprawia zadowolenie.

Te dwie właściwości zachęcają do spożywania piwa, co potęguje jego wartość odżywczą. Przyczyną tych zjawisk jest alkohol, goryczki chmielowe, kwas węglowy, i składniki aromatyczne. Ale i trwałość piany, zabarwienie, zapach i orzeźwiająca temperatura piwa są również czynnikami zachęcającemi do spożycia. Gdy chodzi o używkowe oddziaływanie składników piwa, powiemy tu krótko, że alkohol i goryczki chmielowe powodują dobrze znane narkotyczno-euphoryczne działanie piwa, pozatem przyjemnie oddziaływuje na śluzówkę jamy ustnej i przełyku, co potęguje łaknienie. Kwas węglowy przez kontakty wywiera wpływ na unerwienie przewodu pokarmowego w sposób, który profesor Lindner bardzo trafnie przyrównywa do przyjemnego oddziaływania kąpieli kwaso-węglowej.

Te własności piwa, dotyczące jego pośredniej

wartości odżywczej w niezliczonych wypadkach braku łaknienia pobudzają i ułatwiają przyjmowanie innych pokarmów. Nie ulega wątpliwości, że np. w Niemczech spożycie chleba, a przedewszystkiem chleba żytniego, jest ściśle zależne od spożycia piwa i zmniejszenie się spożycia zbóż w Niemczech — bardzo niepożądane z punktu widzenia spożywczo-gospodarczego, co zresztą spostrzegamy dziś u wszystkich narodów cywilizowanych — postępować będzie w tempie przyspieszonem w miarę wprowadzania utrudnień w sprzedaży piwa.

Rola piwa w powszechnem odżywianiu.

Na zakończenie należy sobie zdać sprawę, jaką rolę odgrywa piwo jako pożywka w powszechnem odżywianiu ludności w Niemczech, gdzie piwo jest codziennym popularnym napojem szerokich warstw.

51 miljonów hektolitrów wyprodukowano w Niemczech w roku 1930, co przy przeciętnej wartości odżywczej 450 kalorji na litr, stanowi w zaokrągleniu 2,3 biljonów kalorji. W gospodarce spożywczej w europejskich krajach cywilizowanych oblicza się przeciętne zapotrzebowanie na jednego mieszkańca 2,700 kalorji dziennie. Wypływa stąd, że roczne zapotrzebowanie ludności Niemiec, wynoszącej dziś 64 miljony, dochodzi do 63 biljonów kalorji. Ilość piwa wyprodukowanego w roku 1930 i przedstawiającego wartość 2,3 biljonów kalorji pokrywa zatem prawie 4% ogólnego zapotrzebowania. Jest to dowodem niezbitym, że w powszechnem odżywianiu piwo odgrywa poważną rolę, której nie wolno niedoceniać!

———

XII Kongres Międzynarodowej Ligi Przeciwników Prohibicji.

Dwunasty Kongres Międzynarodowej Ligi Przeciwników Prohibicji (wino, piwo, likiery i wyroby spirytusowe), który odbył się w Paryżu w dniu 9 i 10 czerwca, zgromadził w tym roku pod przewodnictwem p. barona R. de Luze przeszło 350 delegatów dwudziestu państw reprezentujących przemysł winny, piwowarski ,jak również handel winny i wyrobów spirytusowych.

Wielkiej doniosłości obrady, mające na celu ochronę przemysłu winnego, handlu napojami fermentacyjnemi i destylowanemi i przemysłu piwowarskiego, toczyły się w salonach hotelu Continental.

Posiedzenia i uroczystości Kongresu uświetniali swoją obecnością członkowie rządu francuskiego, a więc: PP. A. Tardieu, Minister Rolnictwa były prezes Rady Ministrów, L. Rollin, Minister Handlu, K. Blaisot, Minister Zdrowia Publicznego, M. Roustan, Minister Oświaty, Frey podsekretarz stanu w Ministerstwie Handlu, G. Gerard podsekretarz stanu w Ministerstwie Robót Publicznych i Turyzmu, jak również marszałek Lyautey, Generalny Komisarz Międzynarodowej Wystawy Kolonjalnej. Jak z tego wynika cele i dążenia Kongresu cieszyły się wielkiem poparciem sfer rządowych.

Reprezentowanych było 20 państw, a mianowicie: Anglja, Austrja, Belgja, Czechosłowacja, Danja, Estonja, Finlandja, Francja i Algier, Hiszpanja, Ho-

---

65) Inż. MARJAN KIWERSKI.

Dzieje piwowarstwa.

Roczne zużycie surowców w piwowarstwie duńskiem przedstawia się mniej więcej następująco: słodu jęczmiennego około 200 tys. cnt. mtr., cukru około 300 cnt. mtr., wreszcie chmielu około 2600 cnt. mtr.

Wywóz piwa duńskiego zagranicę:

w r. 1888	— 17 tys. hl.	w r. 1910	— 37 tys. hl.
„ „ 1900	— 24 „ „	„ „ 1911	— 47 „ „
„ „ 1905	— 30 „ „	„ „ 1925	— 31 „ „
„ „ 1907	— 38 „ „	„ „ 1926	— 28 „ „
„ „ 1909	— 32 „ „		

Spożycie piwa na głowę ludności wynosiło w Danji:

w r. 1890/1894	— 84 ltr.	w r. 1910/1911	— 94 ltr.
„ „ 1895/1899	— 93 „	„ „ 1919/1923	— 70 „
„ „ 1900/1904	— 95 „	„ „ 1925	— 67 „
„ „ 1905/1909	— 93 „		

Duński przemysł piwowarski posiada wysokie znaczenie gospodarcze, zatrudniając rocznie powyżej 6000 robotników i wpłacając rocznie do skarbu państwa około 30 miljonów koron skandynawskich.

Prasa zawodowa francuska i niemiecka roku 1926, a za nią „Przemysł Piwowarski" w artykule p. t. „Piwowarstwo w Norwegji" (Nr. 1 roku 1927), podaje szereg bardzo ciekawych danych statystycznych, uwidoczniających wpływ, jaki na przemysł piwowarski mają najrozmaisze przepisy wyjątkowe i ustawy antialkoholowe.

W roku 1884 Norwegja produkowała piwa przeszło 600 tys. hl., wywoziła około 140 tys. hl. Takąż samą prawie ilość sprowadzono do Norwegji piwa zagranicznego. W tym czasie było w Norwegji około 400 browarów. W roku 1911 liczba browarów norweskich wynosi już tylko 49. Znaczna część browarów zlikwidowanych należała do kategorji małych przedsiębiorstw, nie wytrzymujących konkurencji, ani ciężarów podatkowych.

landja, Kanada, Łotwa, Niemcy, Norwegja, Polska, Portugalja, Szwecja, Szwajcarja, Węgry i Włochy.

Znakomicie zorganizowany przez Komitet Wywozu Win Francuskich Kongres został otwarty o godzinie 10 w dniu 9 czerwca pod przewodnictwem p. L. Rollin, Ministra Handlu. Podczas inauguracji byli obecni na sali obrad liczni członkowie korpusu dyplomatycznego, pracownicy Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Rolnictwa i Handlu i członkowie obu Izb.

Po krótkiem przemówieniu hrabiego de Mun, który w imieniu Komitetu Wywozu Win Francuskich powitał przybyłe delegacje zagraniczne dziękując za przybycie i życzył pomyślności obrad, zabrał głos w imieniu rządu p. L. Rollin, podkreślając znaczenie Kongresu w następujących słowach: „Zagadnienia, jakie będą tu rozważane, mają niezwykle doniosłe znaczenie. Czyż hodowla i handel winem nie zajmują pierwszego miejsca w gospodarstwie narodowem licznych państw. Czyż nie jest obowiązkiem wszystkich a w szczególności rządów w krajach produkujących wino nieść pomoc tym, którzy postawili sobie za zadanie stać w obronie winnej latorośli i jej wytworów".

Wreszcie przemawia p. R. de Luze, prezes Ligi, gorąco dziękując p. Ministrowi i Komitetowi Wywozu Win Francuskich za zorganizowanie Kongresu i przypomina niestrudzone wysiłki Ligi i wspaniałe wyniki, jakie dotychczas udało się jej osiągnąć: „Nasze postępy są stałe, lecz póki pozostaje jeszcze coś do zrobienia, nie możemy uważać naszej pracy za dokonaną. Na wstępie naszych obrad życzę tu zebranym, by Kongres potwierdził naszą żywotność, usprawiedliwił naszą przeszłość, wzmocnił nasze nadzieje!"

Prace Kongresu ropoczął odczyt p. B. de Mun o „Trudnościach w wywozie win i wyrobów spirytusowych, spowodowanych nadmiernym fiskalizmem". W tej cennej pracy p. B. de Mun przedstawia kolejno, jak różne kraje bądź przez zaprowadzenie prohibicji, bądź przez ochronę celną lub nadmierny fiskalizm, uniemożliwiają lub utrudniają wolną konsumcję wina, alkoholu i likierów. „Spożycie spada, konkluduje p. de Mun, na szkodę wytwórców i moralności publicznej, gdyż przemyt i tajny handel rozwijają się coraz bardziej, a uczciwy handel zamiera. Jest na to jedyny tylko środek zaradczy; należy wykorzenić przekonanie, niestety coraz bardziej powszechne, że wino, a przedewszystkiem wina musujące są produktami zbytku i że dlatego można je bezkarnie coraz wyżej opodatkowywać. Otóż wino nie jest produktem zbytkownym, jest to napój higjeniczny, który spożywany umiarkowanie, ma dodatnie działanie na organizm. Alkohol w dozach umiarkowanych nie jest źródłem wszystkich cierpień fizycznych i wszelkich bolączek społecznych".

Dłuższa dyskusja na temat powyższy, w której brali udział liczni delegaci, a którą streścił p. R. de Luze, zakończyła pierwsze posiedzenie.

* * *

Po południu XII Kongres Ligi kontynuował swoje prace pod przewodnictwem p. R. de Luze, któremu towarzyszyli delegaci krajów na zjeździe reprezentowanych.

Jeden z największych browarów norweskich, produkujący w roku 1911 około 70 tys. hl., znajduje się w stolicy Oslo. Zdolność produkcyjna browarów norweskich przewyższa znacznie ich roczną produkcję rzeczywistą, która od roku 1888 do 1912 wynosiła około 500 tys. hl. piwa. Po zniesieniu ograniczeń należy oczekiwać wzrostu produkcji przynajmniej do cyfry 600 tys. hl.

Pomimo zmniejszenia się ilości browarów w Norwegji spożycie piwa wewnątrz kraju wzrastało stale. W latach 1885 do 1889 przeciętne spożycie na głowę ludności wynosiło około 15 litrów. W 1889 do 1909 — około 19 litrów. W 1910 do 1911 — około 20 litrów. W 1912 do 1913 — około 23 litrów. W 1919 do 1922 około 30 litrów.

Produkowane w Norwegji piwa były przeważnie mocne. W 1913 roku wprowadzono po raz pierwszy opodatkowanie piwa, uzależnione od ilości zawartego w niem alkoholu. Zwiększyło to jeszcze niekorzystne warunki, w jakich w tym czasie rozwijało się piwowarstwo norweskie. Do warunków tych zaliczono: stały wzrost płacy roboczej, ograniczenie rynku zbytu z powodu zwycięstwa ruchu prohibicyjnego i niezwykle wysokie opodatkowanie surowców. W chwili wybuchu wojny światowej 1914/1918 zabroniono używać jęczmienia i kartofli dla potrzeb przemysłu fermentacyjnego. W roku 1915 ograniczenia posunięto jeszcze dalej. Konsumcja cofnęła się w sposób niesłychany.

W roku 1916 przemysł piwowarski poprawił się cokolwiek, ponieważ zaczął pracować na eksport do Ameryki Północnej. W tym samym czasie zwolennicy prohibicji zyskiwali coraz bardziej na sile i w roku 1917 udało im się przeprowadzić zakaz produkowania i picia piwa, zawierającego powyżej 3,75% alkoholu. Wkrótce potem granica ta została obniżoną do 2,25%. Mocniejszych piw nie pozwolono produkować. Był to rok tryumfu ruchu prohibicyjnego w Norwegji. Ale już w czerwcu roku 1919 zezwolono na dowóz piwa o zawartości 4,75% alkoholu. W marcu roku 1923

Drugi odczyt porządku dziennego, „Wartość odżywcza piwa", zgłoszony przez p. D-ra Funka, prezesa Związku Niemieckich Piwowarów, który niestety nie mógł wziąć osobiście udziału w Kongresie, został odczytany przez p. D-ra H. Ilgensteina, dyrektora tegoż związku.

W odczycie autor analizuje głównie rolę jaką odgrywa piwo w powszechnem odżywianiu, wskazując na własności odżywcze tego napoju.

W zakończeniu autor udowadnia, że piwo z punktu widzenia gospodarki odżywiania jest również czynnikiem wielkiego znaczenia, którego niewolno niedoceniać.

Ksiądz Dubaquié, Dyrektor Stacji Doświadczalnej Przemysłu Winnego w Bordeaux, wygłosił następne przemówienie na temat: „Moralne strony prohibicji".

Przytaczając liczne przykłady, ksiądz Dubaquié udowodnił jakie fatalne skutki pociąga za sobą w licznych krajach wprowadzenie zakazu produkcji i handlu winem i napojami alkoholowemi. Wskazał na rolę społeczną, jaką odgrywają te napoje i na konieczność wolnego ich spożywania. Z powołania zawzięty wróg pijaństwa nie jest zwolennikiem metod prohibicyjnych i surowo rozprawia się z argumentacją Forda, który jako zdecydowany i wpływowy prohibicjonista wydał ostatnio publikację apoteozującą zakazy.

Wreszcie p. R. von Tobel, prezes Szwajcarskiej Ligi Przeciwprohibicyjnej, złożył raport na temat „Zagadnienie alkoholu a Liga Narodów".

Raport ten jest sprawozdaniem z licznych wystąpień abstynentów i zwolenników prohibicji na terenie Ligi Narodów. Sprawozdanie informuje nas również o obronie i kontrofensywie podejmowanej natychmiast przez Ligę Przeciwników Prohibicji, które to zabiegi zostały uwieńczone pożądanemi wynikami na terenie Rady Ligi Narodów.

Posiedzenie zostało zakończone o godz. 16.30.

* * *

Wieczorem o godz. 20 wspaniałą wieczerzą w hotelu Continental przyjmował Komitet Wywozu Win Francuskich przedstawicieli prasy francuskiej i obcej, na którą zaproszeni zostali wszyscy cudzoziemcy, uczestnicy Kongresu. Wieczerzy przewodniczył p. A. Tardieu Minister Rolnictwa i były prezes Ministrów.

Za stołem zasiedli między innymi: PP. M. Roustan, Minister Oświaty, Frey, podsekretarz stanu w Ministerstwie Handlu, F. Roy, poseł Kanady, hr. O'Kelly de Gallagh, poseł Irlandji, hr. Worczyscky, radca Legacji Węgier, B. de Mun, prezes Komitetu Wywozu Win Francuskich, R. de Luze prezes Międzynarodowej Ligi Przeciwników Prohibicji, liczni posłowie, wysocy dygnitarze Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Rolnictwa, Handlu, Robót Publicznych i Finansów, wszyscy przedstawiciele prasy francuskiej i cudzoziemskiej, przedstawiciele centralnego zrzeszenia Przemysłu Winnego i ugrupowań hodowców winnej latorośli z głównych centrów wywozowych, A. Nougaret prezes Stowarzyszenia Propagandy Wina i przedstawiciele cudzoziemskich organizacji biorących udział w Kongresie.

---

dokonano nowego wyłomu w przepisach prohibicyjnych, pozwalając na produkcję piwa (porteru), zawierającego 7% alkoholu.

Było to już rozpoczęcie silnego ruchu za zniesieniem zarządzeń prohibicyjnych. Inicjatorem w tym wypadku był rząd, którego projekty nie spotkały się wtedy jednak z przychylnem przyjęciem w parlamencie. Produkcja piwa w Norwegji w roku 1924 wynosiła okolo 400 tys. hl. Spożycie na głowę ludności już tylko 18 litrów. Liczba browarów spadła do 30, większość mniejszych i średnich browarów została zamknięta. W roku 1924 z 30 browarów norweskich 28 należało do kategorji dużych browarów, a zaledwie 2 do średnich.

Stwierdzono wreszcie, że prohibicja wprowadzona w Norwegji nie wpłynęła na poprawę stosunków w kraju, ani pod względem moralnym, ani pod żadnym innym. W wielu miejscowościach rozwinął się ogromnie wyrób domowy alkoholu i nielegalny handel trunkami. Powiększyła się nadmiernie ilość zbrodni, spowodowanych alkoholizmem. Wreszcie sfery rządowe i prawodawcze miały dosyć tej nieudanej próby i postanowiły odwołać się do narodu w sprawie dalszego trwania prohibicji.

Parlament norweski wyznaczył na dzień 18 października 1925 roku plebiscyt, który zasadniczo wypowiedział się za zniesieniem wszelkich ograniczeń w spożyciu alkoholu, a co do przemysłu piwowarskiego, to zniósł ostatnie przeszkody na drodze jego rozwoju. Nawet wprowadzenie systemu podatkowego opartego na uciążliwej formalistyce, nie mogło już powstrzymać rozwoju piwowarstwa norweskiego, które przetrzymało ciężkie ograniczenia pamiętnych czasów wojny światowej i zwycięsko wyszło z walki z ruchem prohibicyjnym.

W r. 1926 Norwegja produkuje piwa 667 tys. hl.
„ 1928 „ „ „ 700 „ „

Trzecie państwo skandynawskie — Szwecja produkuje w roku 1884 piwa 936 tys. hl.

W czasie uczty p. B. de Mun składając uroczyste podziękowanie sferom oficjalnym za ich udział w Kongresie, wygłosił znakomite przemówienie w obronie win francuskich, występując przeciwko prohibicji i barjerom celnym i fiskalnym ,które w wielu krajach utrudniają wolne spożywanie win i napojów spirytusowych.

Po przemówieniu p. G. Bourdon, sekretarza Syndykatu Dziennikarzy, zabrał głos p. A. Tardieu, nagrodzony gorącemi oklaskami. Mówił o przyczynach, które spowodowały wprowadzenie w licznych krajach prohibicji i wyraził wreszcie nadzieję na lepszą przyszłość.

W końcu p. Minister podkreślił specjalne zasługi Komitetu Wywozu Win Francuskich i Międzynarodowej Ligi Przeciwników Prohibicji.

* * *

W środę, dnia 10 czerwca, o godz. 10 wznowiono i zakończono obrady Kongresu Ligi pod przewodnictwem p. B. de Luze i grona członków Zarządu.

Zebrani przyjęli do wiadomości nader ciekawe sprawozdanie majora E. J. Hultina członka Fińskiego Komitetu Wstrzemięźliwości bez prohibicji, który mówił na temat: „Obecne położenie prohibicji w Finlandji".

Autor stwierdza, że położenie w Finlandji, w której wprowadzono całkowitą prohibicję, wcale się nie poprawia, lecz pogarsza. Wszystkie statystyki wykazują stan coraz gorszy, potwierdzając przekonania tych, którzy znają życie społeczne w Finlandji. Wreszcie autor zadaje pytanie, dlaczego właśnie klęską prohibicji został dotknięty naród Finów, który już przed wojną był znany jako najtrzeźwiejszy i najwstrzemięźliwszy w spożywaniu napojów alkoholowych, czego niestety właśnie po wprowadzeniu prohibicji powiedzieć o nim nie można.

Następnie p. Piotr Meszczerski, Generalny Sekretarz Ligi, zdał sprawozdanie z działalności sekretarjatu Ligi. Przedewszystkiem podkreśla okazaną Lidze pomoc ze strony Stowarzyszenia Winiarzy Algieru i Syndykatu Handlu Win w Oranie.

Sekretarz Generalny wspomina również o próbach stworzenia Hiszpańskiej Ligi Narodów, które niestety z powodu trudnego położenia gospodarczego i politycznego doby ostatniej, nie doprowadziły do ostatecznych wyników.

Następnie p. R. de Luze odczytał raport ogólny, w którym rozpatrywał kolejno wyniki i stan ruchu przeciwalkoholowego z punktu widzenia prohibicji w krajach łacińskich, anglosaskich, Europy wschodniej i Europy środkowej.

„Międzynarodowa Liga, kończy autor, prawie wszędzie stwierdza znaczną poprawę, lecz panujące obecnie ciężkie warunki, spowodowane kryzysem gospodarczym, utrudniają znacznie tę poprawę. Dlatego też koniecznie musimy nadal prowadzić a nawet wzmocnić naszą działalność". *(C. d. n.).*

w roku	1890 — 1306	tys.	hl.
„	1900 — 2894	„	
„	1905 — 3208	„	
„	1907 — 3152	„	
„	1908 — 3120	„	
„	1908 — 2942	„	
„	1910 — 2668	„	
„	1911 — 2870	„	

Po wojnie światowej 1914 — 1918 Szwecja w roku 1925 produkuje ogółem tylko 1549 tys. hl. w tem piwa mocnego 1416 tys. hl., a piwa słabego 133 tys. hl. W roku 1926 produkcja browarów szwedzkich, jak podaje „Przemysł Piwowarski" w Nr. 24, roku 1927, wynosiła 1580 tys. hl., w czem piwa mocnego, opodatkowanego, 1455 tys. hl., a piwa słabego, wolnego od podatku skarbowego, — 125 tys. hl.

Piwa typu pilzeńskiego (mocy brzeczki pierwotnej 9,4% do 10,5% Blg.) wyprodukowano w roku 1926 — 1186 tys. hl., leżakowego (9,6% — 10,5% Blg.) — 245 tys. hl., a porteru skandynawskiego (10,0% — 17,6% Blg.) — 24 tys. hl. Do produkcji tej użyto 250 tys. cnt. mtr. słodu jęczmiennego, 448 tys. kg. chmielu, 14 tys. kg. barwnika cukrowego, 13 tys. kg. cukru i syropu, wreszcie 22 tys. kg. kukurydzy. Na 100 hl. brzeczki piwa typu pilzeńskiego dodawano przeciętnie około 25 kg. chmielu, piwa leżakowego — 19 kg., a do brzeczki porterowej brano około 69 kg. chmielu.

W roku gospodarczym 1927 — 28 piwo szwedzkie, zależnie od stopniowości, podzielono na 3 klasy. Do pierwszej klasy zaliczano piwo tak zwane słabe, z produkcją roczną w tym czasie 144 tys. hl. Piwa drugiej i trzeciej klasy wyprodukowano 1502 tys. hl., czyli ogólna produkcja roku 1927 — 28 wynosiła 1646 tys. hl.

(D. c. n.).

C. Z. P. P. i S. uprzejmie prosi P. T. Zarządy Browarów położonych na terenie działalności Zakładu Ubezpieczeń od wypadków we Lwowie, by koniecznie i to jaknajśpieszniej nadesłać raczyły następujące informacje za rok 1928 i za rok 1929 oddzielnie:

1) jaką sumę wpłaciły Zakładowi z tytułu ubezpieczenia od wypadków pracowników browaru w r. 1928 i 1929 oddzielnie;
2) ile w browarze było nieszczęśliwych wypadków, za które Zakład płacił odszkodowania w r. 1928 i 1929 oddzielnie;
3) wysokość przyznanych odszkodowań.

Materjały te są niezbędne przy zamierzonej rewizji t. zw. stopnia niebezpieczeństwa, a więc wysokości składek ubezpieczeniowych od wypadków.

Korespondencję prosimy kierować jaknajśpieszniej do Centralnego Związku Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego, Warszawa, Wiejska 17.

BROWAR KROTOSZYŃSKI Sp. Akc.

Rachunek Bilansu

Stan czynny		Stan bierny			
Nieruchomości:		Kapitał akcyjny			581.250,—
Grunt	47 360,—	Kapitał zapasowy:			
Budynki	359.532,34	Fundusz rezerw		193 750,—	
Nowa studnia	42 820,24	Rezewa specjalna	274.446,60		
Ruchomości:	185.052,66	Odpis wątpl. pret.	22.107,86	252.338,74	
Maszyny	431.713,77	Fundusz amortyzacyjny		435.012,88	881.101,62
Kadzie i kufy	42.750,—	Wierzyciele w rach. bież.			813.532.71
Urządzenie nowych piwnic	337.729,09	Akcepty			186.800,—
Beczki transport.	149 683,82	Obciążenia hipoteczne			388.907,50
Zaprzęgi	37.704,—	Niepodjęta dywidenda			3.070,63
Samochody	176.406,79	Nadwyżka			4.025,99
Skrzynie i flaszki	148.591,72				
Kasa	8.179,17				
Dłużnicy	302.342,95				
Weksle	39.789,82				
Zapasy	527.132,66				
Efekta	5.250,—				
Udziały	1.000,—				
Przedpłaty na rok 1930/31	15 649,42				
	2.858.688,45				2.858 688,45

Rachunek Strat i Zysków

Rozchód			Przychód	
Koszta fabrykacji		943.576,90	Przenies. zysku z roku poprzedn.	19.369,47
Świadczenia socjalne		26.805 83	Sprzedaż piwa	1.271.492,61
Podatki:			Sprzedaż produktów ubocznych	20.844,85
przemysłowy	40 894,82			
dochodowy	50.983,27			
różne	7.526,78	99.404,87		
Odsetki		156.022,96		
Odpisy		81.870,38		
Zysk		4.025,99		
		1.311.706,93		1 311.706,93

Krotoszyn, dnia 23 listopada 1930 r.

Browar Krotoszyński Spółka Akcyjna
(—) **A. Kotarski**

Redaktor: W. Adam. - - - - Wydawca: Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzplitej Polskiej.

Drukarnia i Litografja „JAN COTTY" w Warszawie, Kapucyńska 7.